

Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського у Києві

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Бакалаврська програма

<i>Вступ до Символу віри</i> (12 акад. год.)	Виклад основ католицької віри. На цьому курсі вам розповідатимуть про самий феномен віри і його співвідношення з розумом, про джерела Божественного Одкровення. Коротке впровадження до розуміння Святої Трійці, Втілення і Воскресіння Христа, значення Пресвятої Діви Марії і Церкви, перворідний гріх, десять заповідей тощо.
<i>Вступ до філософії</i> (12 акад. год.)	Ознайомчі лекції про те, що таке філософія. Розкриваються теми основних філософських дисциплін, формування світогляду, можливості - і потреби - вивчати божественне філософськими методами, найважливіші філософські терміни. Мета курсу - пояснити, що філософія не страшна, важлива й цікава.
<i>Вступ до теології</i> (18 акад. год.)	Впровадження до детальних богословських дисциплін. Тут вам розкажуть про їхні джерела, методи й основні теми, про те, чим справжня віра відрізняється від забобонів, про значення релігійних догм, про можливість розвитку теології в сучасному світі.
<i>Вступ до Святого Письма</i> (18 акад. год.)	Короткий огляд Біблії як Книги Божого Одкровення. На лекціях ви дізнаєтеся про етапи формування Святого Письма, єдність Нового і Старого Завітів, про правильне розуміння богонатхненності та канонічності, основні принципи інтерпретації Святого Письма у Церкві.
<i>Історія спасіння і біблійне середовище</i> (24 акад. год.)	Предмет дуже важливий для дослідників Біблії, але цікавий і з точки зору історії або культурології. Ознайомлює з етапами Історії Спасіння в цілому та історією, географією, релігією, особливостями побуту і державного устрою різних періодів давнього Ізраїлю зокрема.
<i>Історія античної</i>	Огляд давньогрецької та давньоримської філософської спадщини

<i>філософії / Історія філософії - I</i> (28 акад. год.)	від досократиків до елінізму. Окрім лекцій курс передбачає читання деяких текстів, передовсім, Платона.
<i>Історія стародавньої Церкви / Історія Церкви - I</i> (28 акад. год.)	Цей курс познайомить вас з основними подіями (їхніми причинами, наслідками та значенням) Церкви у перші століття її розвитку: від заснування до розділення у 1054 р., з особливостями первісних спільнот, історією гонінь на Церкву і її утвердження в Римській імперії, з перебігом Вселенських Соборів, формуванням чернецтва і розповсюдженням християнської віри.
<i>Патрологія</i> (28 акад. год.)	Ви дізнаєтеся про те, хто такі Отці Церкви і в чому полягає їхнє грандіозне значення для християнської віри. Орієнтуватиметеся у доробку Александрійської, Антіохійської і Кесарійської шкіл, Афанасія Великого, Василя Великого, Григорія Богослова, Григорія Ниського, Йоана Золотоустого, Августина Гіпонського та інших.
<i>Старий Завіт - П'ятикнижжя</i> (28 акад. год.)	Курс навчить вас ставити правильні питання щодо перших і, певне, найскладніших для розуміння книг Біблії та знаходити на них відповіді. Ознайомить зі структурою, богослов'ям і редакціями книг Буття, Виходу, Левіт, Чисел і Второзаконня, проблемами авторства Мойсея, тлумаченням опису створення світу, «біографій» Авраама, Ісаака і Якова, виходу з Єгипту тощо.
<i>Вступ до біблійних мов (грека)</i> (12 акад. год.)	Декілька занять з цього предмету допоможуть вам опанувати давньогрецьку абетку, навчитися читати, розрізняти частини мови і члени речення. Набуті знання допоможуть просуватися далі на заняттях з предмету «грецька мова».
<i>Іноземна мова / Англійська мова</i> (96 акад. год.)	Англійської мови навчаємо «з нуля» протягом двох років (Elementary + Pre-Intermediate). Якщо ж середній рівень учнів, які зійшлися в групі, вищий за «нульовий», викладач орієнтується на нього як на початковий.
<i>Історія середньовічної філософії / Історія філософії - II</i> (28 акад. год.)	Предмет розкриває античні та релігійні джерела середньовічного мислення, філософські пошуки Августина Аврелія, культурний проект Северина Боеція, міркування навколо можливості пізнання Бога і наведення аргументів на користь Його існування, містицизм Майстера Екгарта та інші питання.
<i>Старий Завіт - Пророчі книги</i> (24 акад. год.)	Як видно з назви, курс присвячений аналізу частини Старого Завіту, відомого як Пророчі книги. Він дозволить зрозуміти, хто такі пророки і що таке пророцтва, літературний жанр цих писань, образи, які використовують їхні автори.

<i>Новий Завіт – Синоптичні Євангелія і Діяння Апостолів</i> (48 акад. год.)	Більш поважний за обсягом, бо й значущий за темою предмет. В його центрі лежить земна історія Христа у переказі євангелістів Матея, Марка і Луки, а також опис становлення Церкви, представлений у Діяннях Апостолів. Курс допоможе розібратися у тому, що таке «євангеліє» як тип оповідання, чому три версії, здавалося, одних і тих самих подій передаються у різний спосіб, яке місце посідають у Біблії притчі і чудеса Ісуса Христа, де шукати смислові центри цих текстів. Після завершення курсу слухачі набудуть навички наукового дослідження біблійних книг.
<i>Філософія гуманітарних наук</i> (24 акад. год.)	Розкривається саме поняття гуманітарних наук (наук про дух, про людську культуру), причини і процес вирізнення їх у окрему сферу, поступ методології гуманітарного пізнання.
<i>Історія середньовічної Церкви / Історія Церкви – II</i> (28 акад. год.)	Другий етап вивчення історії Церкви. Ви дізнаєтеся про здобутки і проблеми Західної і Східної Церков першої половини другого тисячоліття її існування. Про боротьбу за інвеституру, заснування найвідоміших монаших орденів, хрестові походи, спроби возз'єднання Церков, появу і поширення протестантизму та реакцію на нього тощо.
<i>Фундаментальна теологія</i> (24 акад. год.)	Курс познайомить вас з поняттям релігії (зокрема в християнстві), етапами формування Одкровення, аргументами на користь істинності християнської релігії, інтерпретацією формули «поза Церквою немає спасіння», дискусією навколо історичності Ісуса Христа та іншими дотичними речами, без яких неможливо братися до богословських досліджень.
<i>Вступ до біблійних мов (іврит)</i> (12 акад. год.)	Ознайомчий курс давньоєврейської мови допоможе вам правильно розуміти ключову «термінологію» біблійних текстів. Ви навчитеся читати, писати, використовувати артикль, множину і двоїну іменників та прикметників, вирізняти займенники, дієслова доконаного і недоконаного виду тощо.
<i>Естетика</i> (24 акад. год.)	Систематичний виклад специфіки розуміння категорії прекрасного в різні періоди історії Європи. Демонструє не лише характеристики стилів античного, середньовічного, ренесансного мистецтва, бароко, класицизму, романтизму, реалізму, модернізму та постмодернізму, але і їхні зв'язки з панівними у часи їхнього розвитку філософськими, науковими, політичними ідеями.
<i>Суспільна комунікація</i>	Заняття відбуваються у формі тренінгу. Їхнє покликання показати, як християнин може і має діяти у суспільстві в цілому і

(18 акад. год.)	в різних спільнотах – від домашньої і парафіяльної до політичної, відповідально ставитися до тих меседжів, які пропонує загалу, бути лідером, євангелізувати в сучасному світі.
<i>Історія новочасної філософії / Історія філософії – III</i> (28 акад. год.)	Цей курс знайомить з ключовими ідеями ренесансного гуманізму та доби модерну, передусім Р. Декарта, Дж. Лока, Б. Спінози, Просвітництва і завершується представленням доробку І. Канта. Під час навчання слухачі долучаються до читання і обговорення провідних текстів.
<i>Новий Завіт – Послання св. Павла і Соборні послання</i> (36 акад. год.)	Екзегеза значної частини Нового Завіту. Ви дізнаєтеся, коли, кому і за яких умов писали листи св. Павло та інші Апостоли, які листи, насправді, писали не вони, а їхні послідовники, чому ці тексти приписують їм, і як інтерпретувати з користю для сучасних людей настанови, які давалися дві тисячі років тому конкретним спільнотам.
<i>Фундаментальна моральна теологія – I</i> (20 акад. год.)	Вступ до розуміння християнської моралі. Демонструє джерела морального богослов'я, совість як релігійно-моральне явище, роз'яснює поняття первородного гріха і спокуси, принцип подвійного ефекту, відмінності між повсякденним і смертним гріхом.
<i>Філософська антропологія</i> (24 акад. год.)	Філософське вчення про людину. Протягом курсу слухачі коротко ознайомляться з основними моментами осмислення природи і призначення людини від Античності до сучасності. Також представлено специфіку людини у порівнянні з іншими живими істотами, проблему поєднання ментального і тілесного, розуміння статі і гендеру, співвідношення індивіда і спільноти, феномени свободи, культури, людської особи і її ідентичності.
<i>Історія новітньої Церкви / Історія Церкви – III</i> (28 акад. год.)	Завершальна частина представлення історії Церкви. Висвітлює її стан за часів Просвітництва і її реакцію на нього, так само, як вплив на Церкву Французької революції, поширення секуляризації, лібералізму та соціалізму, розквіт масонства, перипетії розвитку Католицької Церкви ХХ-ХХІ ст. – місіонерство, відродження богословської думки, виникнення держави Ватикану, Другий Ватиканський Собор, екуменічний діалог, понтифікати останніх пап.
<i>Теологічна антропологія</i> (24 акад. год.)	Вивчає те, що говорить про людину не вона сама, а Бог – у Святому Письмі і Традиції Церкви. Аналізуються проблеми створення людини, її гріхопадіння і спасіння, антропологічної термінології Старого і Нового Завіту, людини як Божого образу тощо.

<i>Логіка</i> <i>ї</i> <i>епістемологія</i> (30 акад. год.)	Ці споріднені дисципліни вивчають джерела, методи пізнання, критерії його істинності та достовірності, логічні операції над поняттями, логічні характеристики судження, типи умовиводів. Познайомлять вас з класичною теорією пізнання, скептицизмом, проблемами остаточного обґрунтування, теорією істини і свідомості.
<i>Старий Завіт</i> <i>-</i> <i>Історичні книги</i> (24 акад. год.)	Аналіз структури, змісту, жанрів частини текстів Старого Завіту – від Книги Ісуса Навина до двох Книг Макавеїв, основною темою яких є події історії Ізраїлю. Разом з викладачем ви шукатимете позачасове значення представлених оповідей і персонажів, їхню роль у пізнанні Бога та Його плану спасіння людини.
<i>Грецька мова</i> (48 акад. год.)	Протягом курсу слухачі вивчають більшу частину чи всі аспекти іменника, прикметника, займенника, розглядають систему дієслова, глибше опрацьовують окремі часи, інших торкаються оглядово. Набутих знань достатньо, щоб орієнтуватися в критиці тексту, читати та формулювати прості речення, впізнавати базову лексику.
<i>Латинська мова</i> (96 акад. год.)	Протягом двох років вивчення цієї давньої мови студенти засвоять інформацію про наявні в ній частини мови (іменник, прикметник, дієприкметник, прислівник, займенник, числівник, дієслово) та особливості їхнього вжитку, морфологію і синтаксис. Метод викладання – індуктивно-контекстуальний.
<i>Новий Завіт</i> <i>-</i> <i>Євангеліє і Послання</i> <i>св. Йоана</i> (24 акад. год.)	Курс присвячений дослідженню текстів, які належать, або приписуються св. Йоану (окрім Одкровення). Ви дізнаєтеся, чим Євангеліє від Йоана принципово відрізняється від інших трьох канонічних Євангелій, в чому полягають особливості його лексикону, структури, добору оповідей, як Послання св. Йоана розвивають богослов'я Четвертого Євангелія.
<i>Історія новітньої</i> <i>філософії / Історія</i> <i>філософії – IV</i> (28 акад. год.)	Вивчення доробку європейської філософії від доби німецької класичної філософії до початку ХХІ ст. Основні персоналії, з ідеями яких ви ознайомитеся, це Г.В.Ф. Гегель, К. Маркс, Ф. Ніцше, С. К'єркегор, Ж.-П. Сартр, Е. Гусерль, М. Гайдеггер, Л. Вітгенштайн, К. Леві-Строс, М. Фуко, Ж. Дельоз, Ж. Дерріда.
<i>Про Бога Єдиного і</i> <i>Трійцю / De Deo Uno et</i> <i>Trino</i> (30 акад. год.)	Вивчення проблем пов'язаних із парадоксом поєднання у християнстві монотеїзму з вірою у Пресвяту Трійцю. Розглядаються біблійні підстави роздумів про природу Бога, різні концепції Божественних Осіб і відношень між Ними, основні Божественні атрибути.
<i>Про Бога Творця / De</i>	Цей курс присвячено аналізу підстав християнської віри у Бога як

<i>Creatore</i> (18 акад. год.)	Творця світу в цілому і людини зокрема. Виклад базується не лише на біблійних текстах, але і на міркуваннях богословів з тривалою традицією, торкається питань співставлення догматів і наукових концепцій у сфері космології.
<i>Метафізика</i> (30 акад. год.)	Одна з найбільш фундаментальних філософських дисциплін. Вивчає як перебіг розвитку вчення про основи світу, так і його найважливіші категорії – буття, суще, сутність, представляє аргументи антиметафізичної позиції та її критики.
<i>Етика</i> (18 акад. год.)	Ви познайомитеся з найважливішими у європейській філософії концепціями моральної поведінки: Аристотеля, І. Канта, утилітаристів, а також своєрідним підходом католицького мислителя Д. фон Гільдебранда. Порівняння загальноприйнятого у нашому мисленні уявлення про чесноти із баченням чеснот у доісторичні часи прояснить специфіку європейського, базованого на спадщині античної класики та християнства, розуміння добра і зла.
<i>Фундаментальна моральна теологія – II</i> (20 акад. год.)	Продовження курсу моральної теології присвячено розумінню людського вчинку, його джерел і генези. Другий важливий аспект – аналіз вчення про чесноти у Західній та Східній Церкві.
<i>Методологічний семінар / Просемінар</i> (18 акад. год.)	Лекції з цього предмету допоможуть орієнтуватися у формальних вимогах до написання кваліфікаційних робіт. Практична частина передбачає написання студентами вступу до їхніх майбутніх бакалаврських робіт, дотримуючись належної структури (вказування актуальності, об'єкту, предмету, мети, завдань, методології дослідження).
<i>Христологія і сотеріологія</i> (48 акад. год.)	Дуже важлива для богослова догматична дисципліна. В її центрі – Ісус Христос як Бог Син, Втілене Слово і Спаситель. Розкриваються питання присутності Христа у Святому Письмі, зокрема у Старому Завіті, христологічних титулів, а також історія христології (христологічні суперечки, ересі часів Вселенських Соборів і Середньовіччя), проблеми сучасної теології.
<i>Еклезіологія</i> (36 акад. год.)	Представлено формування вчення про Церкву від часів її заснування до сьогодення. А це доробок св. Апостола Павла, Климента Римського, Ігнатія Антіохійського, св. Августина, середньовічних мислителів, реформаторів і контрреформаторів, I і II Ватиканського Собору тощо.
<i>Сакраментологія загальна /</i>	Загальний виклад християнського розуміння Таїнств. Досліджується саме поняття Таїнств, їхнє встановлення,

<i>Сакраментологія - I</i> (12 акад. год.)	значення, поняття освячувальної благодаті, необхідність Таїнств для спасіння, роль у здійсненні Таїнств священнослужителя, відмінність між Таїнства і требами.
<i>Детальна моральна теологія - I</i> (28 акад. год.)	Курс присвячено аналізу християнського розуміння конкретних моральних проблем. У першій частині йдеться про мораль Нагірної проповіді, богословські чесноти, ідолопоклонство і забобонність, мораль у політиці, про пошану до життя і захист миру, вбивство, самогубство, самозахист і смертну кару тощо.
<i>Маріологія</i> (16 акад. год.)	Догматична дисципліна, присвячена дослідженню питань, пов'язаних з фігурою Пресвятої Діви Марії. Ви систематично опрацюєте біблійні згадки про Неї, формування вчення про Богородицю, проблеми Її дівочості, Божого материнства, святості, Внебовзяття.
<i>Теологія духовного життя</i> (24 акад. год.)	Курс присвячено дослідженню внутрішнього життя християнина. Аналізуються давні і сучасні погляди на навернення, покаяння, шляхи розвитку духовного життя, роль у ньому гріха, і боротьби з ним.
<i>Теологія літургії (основи, таїнства) / Теологія літургії - I і II</i> (32 акад. год.)	Подаються найбільш фундаментальні знання про значення літургії. Зокрема про її місце в історії спасіння та в житті Церкви, її джерела, розвиток, відмінності в обрядах. Більш детально говориться про літургію Таїнств - хрещення, миропомазання, покаяння, елеопомазання, шлюб і священства.
<i>Канонічне право (вступ) / Канонічне право - I</i> (12 акад. год.)	Виклад базової інформації про сутність, історію, механізми функціонування і призначення релігійно-правової системи, яка регулює суспільні відносини всередині спільноти римокатолицької Церкви.
<i>Старий Завіт - Дидактичні книги</i> (24 акад. год.)	Курс передає основну інформацію про частину книг Старого Завіту, які називають дидактичними, поетичними, або Книгами Мудрості. Ви більше дізнаєтеся про біблійне розуміння мудрості, про дидактичну мету Книги Йова або Книги Сираха, про авторство і жанр Книги Псалмів чи Книги Проповідника, про те, чому до біблійного канону увійшли Книга Приповідок і Пісні Пісень тощо.
<i>Новий Завіт - Одкровення</i> (12 акад. год.)	Змістом цієї дисципліни є аналіз останньої і однієї з найскладніших для інтерпретації Книг Святого Письма - Одкровення Йоана. Викладач пояснить, що це за жанр - апокаліпсис, як розуміти розмаїття символіки, яку використовує

	автор Книги, які завдання стояли перед ним, коли він брався за перо за певних історичних обставин.
<i>Есхатологія</i> (16 акад. год.)	Вчення про «останні речі», про те, як Святе Письмо і Традиція Церкви тлумачить події завершення земної історії (Парусія), а також про біблійні концепції смерті та вічного життя, про догматичне визначення раю, пекла і чистилища.
<i>Пневматологія і благодать</i> (24 акад. год.)	Виклад вчення про Святого Духа. Він стосується згадок про Третю Особу Триєдиного Бога у Старому й Новому Завіті, розвиток Його розуміння у Отців Церкви, на Вселенських Соборах, у Середньовіччі й пізніше. Інші детальні теми курсу: дари Святого Духу, питання <i>Filioque</i> , харизматичні рухи, особливості православних і протестантських поглядів тощо.
<i>Сакраментологія (детальна) / Сакраментологія - II</i> (24 акад. год.)	Курс розповідає детально про Таїнства: Хрещення, Миропомазання, Єлеопомазання, Покаяння і Примирення, Євхаристії, Рукоположення (Священства) та Подружжя. Відповідає на питання чому таїнств сім та розглядаються історія виникнення кожного Таїнства, їх характер та благодать, причини і наслідки, матерію і форму Таїнств.
<i>Детальна моральна теологія - II</i> (28 акад. год.)	Завершальна частина викладу моральної теології. Її тематика – конкретні проблеми, передусім, пов'язані з людською тілесністю та сексуальністю, шлюбом, а також моральні принципи суспільної поведінки, економічного та політичного життя.
<i>Екуменічна теологія</i> (12 акад. год.)	Курс ознайомлює з католицьким баченням екуменічного руху (руху за співпрацю і порозуміння між християнськими конфесіями), передусім, на підставі відповідного декрету Другого Ватиканського Собору. Крім того, подаються основні відомості про історію цього руху, внесок у нього представників різних Церков, нерозв'язані проблеми та відкриті питання.
<i>Вступ до вчення св. Томи Аквінського</i> (18 акад. год.)	Спеціальна дисципліна, яка дає уявлення про постать св. Томи Аквінського. Вивчаються його життєпис, ставлення до філософії та теології, розв'язання богословських проблем, які він пропонує у своїх численних творах, антропологія, етика, соціальна філософія.
<i>Історія релігій</i> (16 акад. год.)	Побіжний аналіз розуміння релігії як такої, а також основних закономірностей її походження і розвитку, характерних рис етнічних та світових релігій різних часів від прадавніх до сучасних (Африка, Австралія та Океанія, Індія, Китай, дохристиянська Європа, Месопотамія, Єгипет, юдаїзм, іслам).

<i>Канонічне право (детальне) / Канонічне право – II</i> (30 акад. год.)	Увазі студентів пропонується розгляд основних галузей канонічного права – адміністративного, карного, подружнього, майнового, як Західної, так і Східної Католицької Церкви. Курс цікавий тим, що дає практичні навички розв'язання розмаїтих казусів.

Магістерська програма

<i>Філософія релігії</i> (24 акад. год.)	Одна з детальних філософських дисциплін, яка займається філософською рефлексією над релігією, осмисленням природи релігійного і божественного. Цей курс пропонує розглянути з філософської точки зору античний і семітський монотеїзм, релігії Індії, а також причини секулярності сучасного світу, феноменологічну, діалогічну, постмодерну філософію релігії тощо.
<i>Психологія</i> (24 акад. год.)	Курс знайомить не так із загальними положеннями психології, як із їхнім практичним застосуванням в актуальний час, а також з особливостями психології релігії, місцем психології в сучасному душпастирстві. Піднімаються питання доказових методів, психотерапії, зв'язку тілесного і душевного здоров'я, розвитку емоційного інтелекту, формування особистості, першої психологічної допомоги тощо.
<i>Біоетика</i> (24 акад. год.)	Дисципліна, присвячена католицькому погляду на проблеми захисту людського життя, особливо у ті періоди, коли воно є найбільш крихким. Викладається моральна оцінка практик абортів, евтаназії, штучного запліднення, генної інженерії, трансплантації органів, сурогатного материнства тощо. Окремо увага надається навчання природним методам розпізнавання плідності.
<i>Актуальні проблеми моральної теології</i> (18 акад. год.)	Аналіз вибраних тем зі сфери християнської моралі, які викликають розголос, дискусії, або стосуються найбільш важливих проблем сьогодення.
<i>Соціальне вчення Церкви</i> (24 акад. год.)	Аналіз корпусу доктринальних текстів Католицької Церкви, у яких розкриваються питання соціальної справедливості, економіки, організації суспільства та держави тощо. Ідеться про вивчення таких документів, як папські енцикліки останніх століть, синодів єпископів, Другого Ватиканського Собору.
<i>Історія християнської</i>	Огляд курс, який надає розуміння процесів, завдяки яким формувалося богослов'я християнського Сходу, передовсім

<i>теології Сходу</i> (20 акад. год.)	Православних Церков, у їхньому розмаїтті та відмінностях від західного богослов'я.
<i>Пасторальна теологія</i> (24 акад. год.)	Дослідження самого феномену душпастирства, ролі і завдань душпастиря у процесі духовного супроводу вірних, специфіки парафіяльного життя, викликів для служіння в сучасному світі
<i>Теологія літургії (Євхаристія, літургійний рік) / Теологія літургії - III і IV</i> (36 акад. год.)	Курс з літургії, присвячений ґрунтовному аналізу Таїнства Євхаристії, а саме еволюції його розуміння і звершення, тлумаченню сучасних обрядів. Друга важлива тема - теологія, структура і розвиток літургійного року, літургійний характер днів тижня і особливих періодів - Адвенту, Великого посту, Пасхального тридіння, інших урочистостей і свят.
<i>Біблійна теологія</i> (24 акад. год.)	Аналіз богослов'я Союзу між Богом і людьми як основного ключа в інтерпретації Святого Письма.
<i>Секти й нові релігійні рухи</i> (24 акад. год.)	Вивчення феномену сект, передовсім, сучасних і нових релігійних рухів, тобто релігійних течій, віровчення і організаційні структури яких сформувалися наприкінці ХХ - на початку ХХІ ст. Курс ознайомить з особливостями неохристиянства, орієнталістських і синкретичних релігійних рухів, неоязичництва, навчить того, як відрізнити секту від панівного віровчення і, особливо, спільноту тоталітарного характеру, унебезпечитися від її впливу.
<i>Вибрані питання Магістеріуму Церкви</i> (24 акад. год.)	Виклад присвячено конкретним нововиниклим, або дискусійним проблемам, які згадуються, розв'язуються чи не розв'язуються на сторінках документів Учительського Уряду Церкви. Ідеться про розгляд актуальних енциклік, листів конгрегацій Римської курії та інших текстів подібного характеру.
<i>Магістерські семінари</i> (96 акад. год.)	Практичні заняття, присвячені, передовсім, методології дослідження окремих біблійних і богословських наук. Кожного року ті чи інші викладачі пропонують свої теми. На семінарах студенти набувають навички для написання кваліфікаційних та наукових праць.
<i>Актуальні проблеми філософії</i> (24 акад. год.)	Аналіз вибраних тем зі сфери філософії, які викликають розголос, дискусії, стосуються найбільш важливих проблем сьогодення, або є корисними для богословських досліджень.

<i>Нові католицькі сучасні релігійні рухи</i> (12 акад. год.)	Короткий курс присвячено історії, покликанню, актуальним завданням спільнот мирян, які діють з благословення Католицької Церкви (неокатехуменальний рух, Chemin Neuf, Taize та інші). Особлива увага надається процесу навернення членів цих спільнот, кризовим ситуаціям, у які вони потрапляють, і шляхам виходу з них.
<i>Іноземна мова / Італійська або Польська</i> (48 акад. год.)	На вибір студентів – річний курс італійської та польської мов. Ця пропозиція обумовлена тим, що саме цими мовами написано чимало важливої для богословських і біблійних досліджень літератури, а також їхнє знання сприятиме – в разі бажання – продовженню навчання на теологічних факультетах університетів Італії та Польщі.
<i>Соціологія релігії</i> (20 акад. год.)	Аналіз соціологічного розуміння релігії. Вивчаються поняття релігійності, рівня релігійності, характеру і ступеню релігійності, типологія вірних, критерії релігійності в сучасній науці. Також важливими темами курсу є взаємовплив релігії та політики, проблема виникнення сект, секуляризація, соціологічне визначення воцерковленості тощо.
<i>Символ і сакральне мистецтво</i> (24 акад. год.)	Курс лекцій на тему специфіки і значення християнського мистецтва, ролі, яку відіграє у ньому символ. Передбачає заглиблення у риси ранньохристиянського мистецтва, іконографії, символіки хреста, кольорів, тканин, тваринної та рослинної, розгляд Таїнств крізь призму символіки тощо.
<i>Історія християнської культури в Україні</i> (20 акад. год.)	Огляд розвитку християнства на території України від християнізації Русі до сучасності в аспекті відображення цього процесу в культурі. Основні теми – богословська література Київської Русі, особливості функціонування в різний час Православної, Західної та Східної Католицьких Церков, протестантських спільнот, чернецтво, народна побожність, релігійна освіта, українські переклади Святого Письма.
<i>Актуальні питання догматичної теології</i> (24 акад. год.)	Аналіз вибраних тем зі сфери догматики, які викликають розголос, дискусії, або стосуються найбільш важливих проблем сьогодення.
<i>Біблійна герменевтика</i> (24 акад. год.)	Вивчення головних принципів і методів тлумачення тексту Біблії, передусім, тих, які визнаються придатними для цієї мети Католицькою Церквою. Наголошується на таких принципах, як читання Біблії у тому ж дусі, в якому вона писалася, тлумачення в Церкві і з Церквою, сприйняття біблійного тексту як одного цілого тощо.

<i>Примат Петра й екуменічний діалог</i> (12 акад. год.)	Дослідження доказів, зокрема тих, що базуються на тексті Святого Письма, на користь винятковості становища єпископа Рима. Його тлом є суперечки і пошук порозуміння Католицької Церкви з іншими Церквами і спільнотами в межах християнства.
<i>Історія екуменічного руху</i> (18 акад. год.)	Виклад головних моментів формування і розвитку руху за співпрацю та порозуміння між християнами різних конфесій від його виникнення на початку ХХ ст. до сьогодення (конференція в Единбурзі 1910 р., створення Всесвітньої Ради Церков 1948 р., позиція Другого Ватиканського Собору 1962-65 рр. і далі).
<i>Історія Східних Церков</i> (18 акад. год.)	Вивчення розвитку Церков Сходу – від формувань специфіки віровчення, літургії тощо різних регіонів, через розділення Церкви на Східну і Західну до спроб їхнього поєднання і сучасних відносин між ними. Приділено увагу Орієнтальним Церквам. Іншими важливими темами є історія Церкви у Візантії та Османській імперії, у Києві і в Москві та інших центрах християнської віри Східної Європи та Азії.
<i>Християнство і юдаїзм</i> (12 акад. год.)	Огляд розходження шляхів між християнством і юдаїзмом, історії і теології юдео-християнства I-III ст., стосунків між юдеями і християнами у середньовічній Європі, розвитку юдейських рухів і зростання антисемітизму в Європі тощо.
<i>Англійська спільнота</i> (12 акад. год.)	Курс охоплює теми виникнення і становлення Церкви Англії у XVI ст., її подальшого розвитку, структури, віровчення, літургійних практик і богослов'я.
<i>Реформовані спільноти</i> (12 акад. год.)	Вивчення специфіки релігійних спільнот, традиції яких були започатковані рухом протесту М. Лютера. Вивчається такі принципи, як фундамент і архітектоніка реформатської думки: <i>Sola Scriptura</i> та завітне богослов'я, парадокс природи людини (абсолютна порочність), безумовне вибрання, приватне відкуплення, дієва благодать, невідступність святих.
<i>П'ятидесятники і євангелістські спільноти</i> (12 акад. год.)	Дослідження історії формування на головних рис теології п'ятидесятницького руху, євангельських християн і баптистів, особливостей їхнього віровчення і способу життя, місіонерської діяльності.
<i>Християнство і великі нехристиянські релігії</i>	У цьому курсі здійснюється порівняльний аналіз християнства, його історії та віровчення, з історією та віровченням інших релігій

(18 акад. год.)	поширених (світових) релігій. Це, передусім, індуїзм, буддизм,
<i>Вибрані питання теології в екуменічній перспективі</i> (36 акад. год.)	Аналіз вибраних тем зі сфери міжконфесійних відносин, які викликають розголос, дискусії, або стосуються найбільш важливих проблем сьогодення.
<i>Історія християнської духовності</i> (24 акад. год.)	Вивчення розвитку уявлень про роль і прояви духовного життя. Його головні теми – духовність у Святому Письмі, у ранній Церкві, чернецтво на Сході і Заході, духовність у Середньовіччі і після Тридентського Собору, в сучасному світі. Опрацьовуються життя святих, тексти свт. Афанасія, Франциска Ассізького, Майстера Екгарта, Томи Кемпійського, Ігнатія Лойоли, Терези Авільського, Йоана від Хреста та інших.
<i>Розвиток догматів і собори в традиції Церкви</i> (18 акад. год.)	Аналіз процесу формування догматів у контексті формування християнської традиції в цілому, передусім, у працях ранньохристиянських авторів і документах Вселенських Соборів. Висвітлюється роль у цьому процесі Апостольських отців, апологетів, борців із ересями, творців Символів віри.
<i>Східні літургії</i> (18 акад. год.)	Ознайомчий курс, який демонструє особливості і відмінності від західного, латинського літургійних обрядів Церков Сходу, зокрема Української Греко-Католицької Церкви.
<i>Теологія християнської духовності Сходу</i> (18 акад. год.)	Виклад головних ознак духовності, яка розвинулася у східному християнстві, у Візантії та осередках, які сформувалися у тісних зв'язках з нею.
<i>Документи Церкви про міжконфесійний діалог</i> (18 акад. год.)	Вивчення документів Католицької Церкви, присвячених налагоджуванню стосунків з представниками інших конфесій та релігій – Фрайзингської ухвали 1990 р., Баламандської угоди 1993 р., енцикліки Йоана Павла II <i>Ut Unum Sint</i> 1995 р. та інших.
<i>Монографічні курси</i> (96 акад. год.)	Короткі курси лекцій, у яких представлено конкретні теми – найбільш актуальні, або ті, на яких найбільше знаються певні викладачі (напр. основні положення докторських дисертацій). Частина викладачів монографічних курсів є запрошеними, зокрема з-за кордону.